

Witte Donderdag 13 april 2017 – de voetwassing

Lezing: Johannes 13 : 1- 15

Een ander om een dienst vragen.

Veel mensen vinden dat vaak moeilijker dan een ander iets te geven.

Vragen om hulp of om een dienst maakt je kwetsbaar.

Aan de andere kant geef je jezelf de kans om te leren ervaren dat je niet alles uit eigen kracht hoeft te doen.

De ander krijgt door jouw vraag een kans om te geven.

In het verhaal over de voetwassing vraagt Jezus niet om hulp maar stelt zich dienstbaar op naar zijn leerlingen.

Dit verhaal staat in het teken van Jezus' laatste uren. Zo krijgt de maaltijd die Jezus met zijn vrienden houdt een bijzondere betekenis.

Jezus en zijn leerlingen vierden de maaltijd ter gedachtenis van het joodse Pesachfeest.

Nog steeds wordt het pesachfeest gevierd met de sedermaaltijd: met ongezuurd brood, bittere kruiden en zoete honing om de bitterheid van de onderdrukking en slavernij in het land Egypte in herinnering te houden en de zoete vreugde van de vrijheid die God mensen schonk.

In verbondenheid met dat feest vieren we hier vanavond wie Jezus ten diepste was en hoe Hij ons wil leiden naar een leven met nieuwe levenskansen.

Wanneer de maaltijd klaarstaat, stelt Jezus een daad die zijn leerlingen verrast en die ten diepste zijn levensweg kenmerkt. Hij trekt zijn bovenkleed uit. Het is het kleed dat mensen siert en mooi maakt.

Nu is Hij slechts een mens in zijn hemd, in alle eenvoud over niets anders beschikkend dan zichzelf..... en zijn liefde voor hen die tot nu toe met hem meetrokken - zijn leerlingen.

In deze broze verschijning slaat Jezus een linnen schort om en wast met zijn handen de voeten van zijn vrienden. Wij wassen mensen soms de oren als we denken dat ze iets fout hebben gedaan.

Daarmee nemen we de houding aan van iemand die het beter weet. Jezus kiest een andere positie. Hij kiest de positie van de dienstbaarheid.

Als je altijd alles moet lopen, in warmte en stoffigheid, zonder goede schoenen - wat zul je dan vermoeide voeten krijgen. Pijnlijke voeten misschien ook wel. Daarom wast Jezus zijn vrienden de voeten en bevrijdt hen van alle vuil, van alles wat het leven moeilijk en pijnlijk maakt. Hoe verfrissend moet het dan zijn, om schone, verkoelde voeten te krijgen. Daar leeft een mens van op.

Zo tilt Jezus zijn vrienden op en acht de mens hoog. Het wassen van de voeten is een symbool van zuivering, zuivering van wat er in je leven vervuild is geraakt.

Het schoonwassen is uitdrukking van Gods geheim dat ons leven vernieuwd kan worden.

Als teken, als opdracht dat wij onszelf en anderen nooit zullen vastleggen op het verleden, maar dat we onszelf en de ander de ruimte geeft voor een nieuw zelfverstaan.

Het is een indrukwekkend gebaar. Petrus komt in opstand tegen Jezus. Hij kan dit gebaar niet aan. Want voetenwassen was een handeling dat altijd door een lager geplaatste verricht werd.

Deze omkering van rollen, waarin een meester dienstknecht wordt of een leraar leerling, kan in de ogen van Petrus niet.

Maar Jezus is duidelijk: als Petrus de voetwassing niet toelaat, dan kan hij niet zijn leerling zijn.

De relatie tot Jezus is niet gekenmerkt door rangordes. Anders gezegd: in de wereld die Jezus voor ogen heeft, ben je enerzijds niet te beroerd om naar elkaar een helpende hand uit te steken.

Anderzijds is het ook een wereld waarin mensen die uitgestoken hand durven toe te laten en vast te houden.

Toelaten dat een ander je een hand reikt, is niet altijd gemakkelijk. Je moet je trots overwinnen en je beseft dat je als mens kwetsbaar bent.

Jezus houdt Petrus en ons voor, dat echt mens zijn erom vraagt dat men bereid is te helpen maar ook om te ontvangen.

Als Jezus Petrus liefdevol terechtwijst, zegt hij eigenlijk: 'Geef mij de kans om jou goed te doen.' Het is ten

diepste een gebaar van liefde dat Jezus aan Petrus laat zien: ‘Je hoeft het niet steeds uit eigen kracht te doen in je leven. Geef mij de kans om aan jou te laten zien: Ik zal er zijn voor jou.’

Voeten wassen. Laten we maar zeggen dat het hier niet hoeft, omdat we niet langs stoffige wegen zijn gekomen.

Maar als wij Jezus willen navolgen, begint dat met het aanvaarden dat Christus ons de voeten wil wassen. Het delen van Gods liefde begint met ons eigen ervaren van die liefde. Het navolgen van Christus heeft haar oorsprong in het besef dat Jezus ons tegemoet komt in al onze kwetsbaarheid en ons falen. Hij is die weg van liefde tot het uiterste voor ons gegaan.

De ultieme voetwassing zal zijn dood aan het kruis worden, maar over dat mysterie spreek ik niet veel ... want wie kan dat echt begrijpen en doorgronden?

Zo zitten en staan we hier straks rond de tafel.

Brood en wijn delen we hier samen ... het wordt ons straks gegeven.

Dat we onze weg in verbondenheid en liefde zullen gaan in het voetspoor van Christus Jezus.

Dat dat zo mag zijn.

Gereformeerde Kerk, Loosdrecht
ds. Hillegonda Ploeger